

Legeforeningen satser på bistand i tilsynssaker

AKTUELT I FORENINGEN

STINE KATHRIN TØNSAKER

ja@legeforeningen.no

Avdeling for jus og arbeidsliv

Systemet for tilsyn med helsetjenesten har vært et prioritert arbeid for Legeforeningen over tid. I høst starter vi et prosjekt for å styrke kompetansen og medlemsbistanden på området ytterligere.

GIR RÅD I TILSYNSSAKER: To av Legeforeningens jurister i samtale med tillitsvalgte. Illustrasjonsfoto: Legeforeningen

Det er en viktig og prioritert oppgave for Legeforeningen å bidra til at medlemmene har gode arbeidsvilkår, trygghet i yrkesutøvelsen og tilstrekkelig rettssikkerhet – også i møte med tilsynsmyndighetene.

Legeforeningens medlemmer kan få kostnadsfri juridisk bistand fra foreningens jurister i saker knyttet til virksomheten som lege. Legeforeningen har i overkant av 25 jurister/advokater, mange med særskilt kompetanse i helserett. Juristene bistår ofte i tilsynssaker og har bred erfaring på området. Ved behov samarbeider vi med fagmedisinske foreninger, støttekolleger og tillitsvalgte.

I tilsynssaker har Legeforeningen en flersidige tilnærming, og et stort omfang henvendelser og saker. Dette setter oss i en unik posisjon når det gjelder kunnskapsinnhenting, som vi tilstreber å forvalte på en helhetlig og god måte. Rådgivningen tar utgangspunkt i hvordan vi skal oppnå et best mulig resultat for legen, ut fra faktiske og rettslige forhold. Som fagforening har Legeforeningen også et ansvar for å bidra til god pasientsikkerhet og en bedre helsetjeneste for alle, samtidig som den enkeltes interesser og rettsikkerhet skal ivaretas. Dette må gjenspeiles i vår strategi og tilnærming, også i tilsynssakene.

Tiltak og vurdering

Overordnet vil tilsynsmyndighetene vite om det er trygt å ha legen i jobb. Det er viktig at legens side av saken kommer godt frem, og legen er nærmest til å redegjøre for denne. Vi bistår med innretning og gjennomgang, men anbefaler i de fleste sakene at legen selv skriver utkast til svarbrev, og at det er legens uttalelse som sendes til tilsynet.

I rådgivningen har vi fokus på hva som kan styrke saken, og å legge en strategi og en plan. Hvilke tiltak kan, må eller bør legen iverksette? Dette kan være rustesting, behandling eller kompetansehevende tiltak. Vi ser også på om det er uttalelser som bør innhentes.

Dersom det blir aktuelt med en administrativ reaksjon, skal tilsynsmyndighetene foreta en vurdering av forholdene på tidspunktet vedtak skal fattes, en såkalt nåtidsvurdering. Det går ofte lang tid fra en sak starter til den avsluttes, og det gir legen et viktig handlingsrom. I løpet av denne tiden kan legen for eksempel ha levert inn prøver som viser rusfrihet.

Legeforeningen ønsker å bli involvert så tidlig som mulig, så vi sammen med legen kan legge en strategi og en plan.

Betydning av tiltak

I en nylig avsagt dom hvor Oslo tingrett fant Statens helsetilsyns vedtak om tilbakekall av autorisasjon ugyldig, pekte de på nettopp en manglende nåtidsvurdering. I motsetning til Statens helsetilsyn, kom retten til at det på vedtakstidspunktet ikke forelå forhold «som tilsier at (legen red.anm.) representerer en fare for pasientsikkerheten eller svekkelse av tilliten til helsevesenet».

Retten legger stor vekt på at legen har tatt saken på alvor og iverksatt adekvate tiltak. De viser til at legen blant annet hadde igangsatt rustesting på eget initiativ og kunne dokumentere rusfrihet, gjennomført ukentlige støttesamtaler med kollega og flere samtaler med psykolog, i tillegg til dokumentasjon for gjennomførte kurs.

Dette understøtter at formålet med tilsyn skal være å bidra til sikkerhet og kvalitet i tjenestene.

Team tilsyn

En rekke lov- og praksisendringer på helserettens område er gjennomført de siste årene, og flere er foreslått. Dette øker behovet for at vi jobber systematisk, både for å være en reell premissleverandør, påvirke praksis og på best mulig måte ivareta medlemmenes interesser.

Denne høsten vil en gruppe dedikerte jurister og advokater i Legeforeningen rette et særlig fokus mot bistand i tilsynssaker. Gruppen vil håndtere enkeltsaker og systematisk gjennomgå forvaltnings- og rettspraksis. I tillegg til erfaringsutveksling og kompetanseheving med relevante aktører som tilsynsmyndighetene, støttekollegaene og medlemmer.

Målsetningen er å opparbeide og spre kompetanse og erfaring, identifisere særlige utfordringer, utvikle hensiktsmessige verktøy og veiledere, for igjen å utvikle og styrke dette medlemstilbudet.

Har du innspill til arbeidet, ta gjerne kontakt med oss på ja@legeforeningen.no.

Publisert: 6. november 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.16.14

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. mars 2026.